

Ese de trei ori în seara săptămână: Mercuri - s, Vineri - și Duminică, cînd o cîte întră, cînd numai diumetate, adesea după momentul impreguișorilor.

Prețul de prenumerație:

pentru Austria:	8 fl. v. a.
* diumetate de anu:	4 " "
* patrari:	2 " "
pentru România și strainatate:	16 fl. v. a.
* diumetate de anu:	8 " "
* patrari:	4 " "

Viena 6/18 dec. 1867.

O conferință constatătoare de mai mulți ofițeri din regimintele fruntașilor militari s'a intrunit la Viena cu scopul a desbată și decide dacă este bine să nu se se desființeze regimintele de granitie, să și nume cele două de la Varadinu, celu de Petrovaradinu, celu germano-banaticu, serbo-banaticu și romano-banaticu.

In casulu daca conferintă se va pronunția pentru susținerea acestor regiminti, va trebui totodata se recomende reformele ce le va găsi de necesarie a se face in sistem a de pana acum.

Foile niemtiesci și unguresci ni spunu că motivul conchiamarii acestei conferințe a fostu imbuștatirea stării materiale a poporăi unei din granitie.

— Scirile telegrafice ce sosescu din Zagrabia, capitală Croației, insinuante caderi continue a partitei naționale la alegerile de ablegati dietali. Nu mai suferă indoieala că unionistii vor fi în majoritate și vor reesi cu planurile loru daca naționalii prin o procedură careva si cutari maniere nu li vor scrie pudece. Observămu înse că unionistii croati nu sunt neci anesisti neci fusionisti ca și cei din Transilvania cari pana mai ieri alătă-ieri inca se numiau unionisti, ba unii se nimescu astfelu chiar si astadi candu li vine la socotela mintiună.

— Conferintă puterilor mari europene carea are se premerega si se pregătesca calea pentru conferintă cea mare in caușa Romei, n'a naintat neci cu unu pasiu pozitivu. Francia sustine totusi propunerea si intetiesce. De alta parte relatiunile ei catre Italia se recescu pre di ce merge, in catu e temere că precandu i va succede a intruni conferintă, pre atunci va fi Italia carea se nu se invioșca defel.

— Ministrii Rusiei n'au ocasiune a se pronunția despre politică loru in parlamente ca și ministrii tierilor constituunali, deci cauta se se folosescă de diaristică ce li stă la despusețiune. Aceasta cercusantia urca importantă pareri acelorui diurnale. Asie judecămu cuvintele „Invalidului rusesc“ de marti, 17 l. c. cari intre altele contineu: „Mai nainte Francia credea cumca pentru pacea Europei este de lipsa ca densa se aiba relatiuni pacice catre Rusia. Candu Francia s'a apropiatu de Austria, s'a potutu contă pre pace, dar pre o pace îndreptata contra estinderii confederatiunei nordice nemtiesci de catre Prusia si contra nisuntielor Rusiei d'a-si sprinfi coreligiunarii din Turcia. Asemene pace contine simburele unei batalii europene. Cartea galbenă (ce s'a asternutu corpului legelativu si contine actele diplomatice) s'a compus sub influența apropiarii austro-francesci. Imperatulu Napoleone a pus in cuventul de tronu cateva cuvinte, cari după parerea lui aveau se multiamăsca si pe Austria si pre Rusia, a vorbitu neotarită despre imbuștarea sortii creștinilor si intregitatea Turciei. Aceste fapte dovedescu existența contie-

gerii intre Francia si Austria. Guvernul francesc a primitu cu totulu parerile cabinetului austriacu in privința cestunii orientali. Afara de contielegerea in cestuna orientala, esiste dejă o alianță in principiu inprivintă a causei nemtiesci si a celei italiane. Tote acestea sunt rezultatul crisei politice din anul trecutu. Daca politică de astadi nu se va potă delatură, atunci pacea inarmata se va preface in batalia“.

De la dietă Ungariei.

Pesta, 14 decembrie 1867.

Siedintă de astadi a casei reprezentantilor.

Președinte: C. Szentiványi; notariu: Radich. — Dintre ministri sunt de fată: Andrásy, Wenckheim, Lonyay, Gorove, Eötvös si Miko.

Se autentica protocolul siedintei trecute, după acea arata presedintele că au sositu mai multe petiunii catre casa si pre urma se trece la ordinea dilei: desbaterea generală supra proiectului de lege care acum e prăcunoscutu.

Antaiul vorbitoriu e Olgyay care se dechiară pentru propunerea lui Tisza. Dupa densul cuventul deputatului Deák. Intr-o cuventare lungă resuma tote cele dîse pana acum, incordandu-se din respoteri a dovedit că e necesitate mare a primii proiectului de lege. Se afunda si in istoria ca se arete că si strabunii magiarilor, candu au ales dinastia absburgică pe tronul Ungariei, inca au adusu jertfa mare, inso acea jertfa a fostu de lipsa pentru ca tîră a se păta contă la ajutoriul tierilor de sub sceptrul absburgicu, in luptele ei ce le avea cu Turcia. Continuandu mai departe ajunge si la 1848 si invinovatindu pe toti de atunci se invinovatesc si pe sine că atunci nu s'a oferit u buna voia, ca și acum, contribuirea din partea Ungariei la detorile statului, ci s'a opus, cea ce a scarbitu pe toti liberalii nemtiesci si-i-a facutu contrari Ungariei. Cuventarea e cam lungă dără tare arareori intreruptă de vivate.

Paulu Papp vorbesce pentru propunerea lui Ghyczy; Vadnay pentru proiectul de lege.

S. Bernát spriginesce propunerea lui Tisza.

Kurz vorbesce pentru proiectul de lege. Madarász se urca pe tribuna si incrimină pe barbatii vecchi de statu ai Austriei, cari au cautat numai ca se derime Ungaria. Dobândirile de cari se bucura astăzi Ungaria nu sunt de catu jertfere interesoelor celor mai vitale. Dupa acestea cetește dintr'un articolu din „Pesti Naplo“ de la a. 1861, in care br. Kemény a dechiarat că Ungaria nu e legalu indatorata se ie parte la detorile de statu ale Austriei.

Continuandu ajunge a face observări contra lui Pulszky aratandu că nu dieta ci delegatiunile decidu despre interesele cele mai însemnate ale Ungariei; cumca libertate individuală nu existe s. a. — Fiindu tare ustanită răgă pe presedintele se sisteză siedintă pentru diece minute prime. — Dupa această incheiere cu voci sonore intonandu principiile comunistică si sociale ale scălei mai nouă franceze: Totu pentru popor si chiar daca am scăde din punghă avutiloru. Pe majoritate o dogenesce că nu lucră pentru patria, ci pentru Viena. Incheie cu cuvinte din poesiă lui Eötvös unde dice: „Clenodiul patriei mele e o dorere santa“ si dechiară că voiesce se pastreze acestu clinodiu in locu de talismanu.

C. Tisza are cuventul din urma pentru propunerea sa. Intr-o cuventare lungă combată multe spresiuni d'ale lui Eötvös, Bujanovich, Banos, Andrassy s. a. Elu dechiară că

nu a cerutu bugetu, ci numai o aretare despre posibilele venite si despre spesele necesarie.

Kerkápoly vorbesce mai la urma si la 4 ore după prandiu se incheia siedintă pentru a se continua mană.

Siedintă den 15 dec. a casei reprezentantilor.

Președinte: C. Szentiványi. — Dupa autentica protocolul siedintie, premerse primele deputatulu Bonis cuventu, pentru a face propunerea sa ce o promisese in privința desbaterei despre cuota. Aceasta propunere contine pe scurtu: „casă se se pazescă de tote consecințele ce pote că ar rezulta din impregiurarea că venite însemnate ale confiniului militare sunt incredibile nemedilocită administratiunei ministeriului de resbelu din Viena. Propunerea se dă cetrei, se decide a se pune sub tipariu si la timpul seu a o supune desbaterei. — Acumă se trece la ordinea dilei: Incheierea desbaterei generale supra proiectului de lege pentru detorile statului.

Ministrul finantelor Lónyay a dechiară la inceputul cuventarii sale cumca elu voiesce numai a dă desluciri despre starea regimului fatia cu acăstă cestune, despre scopul si mediulocle lui intru deslegarea ei. Ministeriul — dice vorbitoriu — a sciatu la inceputu că va intempiș opusetiune den mai multe parti, intempele deslegarea cestunei in oricare modu; dura a contat cu incredere la invocarea majoritatii naționalei care s'a invocu cu principiile lui Deák, sprimate in articululu seu de la Pasci. — Scopulu ministeriului a fostu se medilocesa impacarea, portandu contu de interesele materiale ale tierii si departandu ingrijigirile din cele latice tieri ale Maj. Sale. — Ca mediloci spre ajungerea acestui scopu s'a oferit ualea: a se portă contu de imprimirea dorintelor din amendouă parti.

In privința reciperii bugetului, carea ar avea se servescă de punct de mancare pentru sumă de contribuire, dice vorbitoriu că e fara scopu, imposibila si suprafata. Nu se pote otari bugetul tierii nainte de ce se va vota celu comunu din partea delegatiunilor. — Spre incheierea cuventarii sale recomanda se se primăcea proiectul de lege.

Patru dieci de deputati din ambele parti ceru se se faca votarea publică si după nume. Se primesc. Resultatulu e: 229 de voturi pentru si 110 contra primirei proiectului de lege, ca obiectu alu desbaterei speciale. Trei deputati s'a retinutu de la votu, 60 erau absenți. — Dintre ablegati romani au votat contra: dni. V. Babesiu, Andr. Mocioni, Antoniu Mocioni, Georgiu Mocioni, Ales. Mocioni, A. Medanu, Sim. Pap, I. Popoviciu-Deseanu, Florianu Varga si Aloisiu Vladu. Alesandru Romanu n'a votat; Hodosi au absentat, fiindu morbosu.

Ardelenii după „instructiunea capataata de alegatori“ si acum au votat cu „igen.“ Mai amintim că si dlu Dr. Aureliu Maniu a votat pentru proiectu. — Deci mană se va incepe desbaterea specială supra acestui proiect de lege.

Siedintă a casei reprezentantilor.
din 16 decembrie,

Președinte: C. Szentiványi. Notariu: Petru Mihály.

(+) Autendicandu-se protocolul siedintei de ieri, presedintele presinta casei mai multe petiunii, cari se transpun comisiunilor respective.

In siedintă de domineca primindu majoritatea dietei proiectul de lege, astădi s'a pus in ordinea diloii desbaterea lui specială, inse nainte de ce s'a incepe această, ministrul de finanțe Lónyay pune pre masă casei două proiecte de lege din partea ministeriului, unul in caușa contributiunii pre primulu patraru alu anului 1868, altul pentru usiorarea contributiunii a fabricelor de zahăr si spiritu.

Prenumeratunile se facu la totu dd. corespondinti a-l nostri, si d'adreptu la Redactiune. Josefstadt, Laugegasse Nr. 43, unde suntu a se adresă si corespondintile, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu spectură care vor fi nefrante, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunț si alte comunicări de interes privat — se respunde cate 7 cr. de linie repetitile se facu cu pretiu scadutu. Prețul timbrului cate 30cr. pentru una data, se antcipa.

Ambele se predau comisiunile finantiale.

Dupa acestea se incopu desbaterea specială a supra proiectului de lege. Madarász se dechiară in numele consilioru sei din stangă extrema, că ei nu vor luă parte la desbaterea specială a proiectului pusă la ordinea dilei. (Ilaritate.)

In decursulu desbatelor speciale depătatuț G. Tisza facă dăouă modificari — amendamente — inse cu ocasiunea votarii amendouă oadiura. Desbaterea in scurtu timpu se incheie si proiectul de lege cu putine modificari se acceptă. Definitiva votare asupra primirii său neprimirei acestui proiect modificat se va intemplă mercuri.

Urma apoi desbaterea generală asupra proiectului de lege pentru vama si comerciu.

La dorintă ministrul de comerciu d. Gorove, notariu cetesce modificatiunea facuta din partea ministeriului in acelu proiectu. Se decide, ca acestu proiect de lege modificat din partea ministeriului se se tiparăsca, si se se imparte intre membrii casei.

Ministrul de comerciu Gorove arăta intr-o vorbire mai lungă starea deplorabilă a Ungariei sub anii ecce apesarori ai absolutismului, si afirma că n'a fostu in stare a ruină acestu popor de viață nici moralicesc nici materialmente. Speră că Ungaria va deveni la o stare mai bună si favorabilă materială, daca i va fi asecuratu comerciul prin contractele legande cu tierele invecinate. (Vivate indelungate din drăptă) Váradyi arestatu mai multe puncte de septește a proiectului pusă la ordinea dilei, si reflectandu parerea ministrului de comerciu relativ la starea materiale a tierii, carea de totulu e ruinata propune, ca se se alărgă o comisiune de 15 membri de specialitate, care considerandu ponderositatea obiectului de sub cestune, se si-dec opinionea sa in privința această. Mai vorbira inca Tisza pro, si Kautz contra astei propunerii.

Pesta in 16 dec. n.

(n.) Causă subsidielor la interesele detorilor de statu; votarea asupra proiectului de lege in această caușă; conferințe asupra clubului naționalitătoru.) — Se recapitulam in scurtu: ce este esențiala desbatelor celor lungi, ce se incheierea cu votarea de ieri in caușa reprezentativa a dietei noastre?

De optu-dieci si cati-va ani guvernele pururea absolute a le Austriei contrasera sub felu de felu de forme si proteste o detoria de statu de aproape trei si diumetate miliarde florini, a le caror interes de 2—5 la sută face pe anu o sumă de peste 150 milioane de florini.

Impartindu acum dualistii, adeca nemtii si ungurii intre sine colaci imperiului, e vorba, firesc, a impartii si sarcină detorilor de statu, si apoi, frati de cruce, cum sunt ei, in buna intelegeră au aflatu, ca Ungaria si cu Croația si Slavonia si Ardealulu ar potă luă din acea povara asupra-si pentru anulu 1868 cam 36 milioane, éra de aci incolé cam cate 33 milioane florini. Omenii regimului si deputati partitei lui Deák pretindu, că — desii imprumuturile de statu nu s'a facutu pentru lipsa si intru folosulu Ungariei si desii Ungaria nu si-a datu invocarea la acelea nice o date, si prin urmare ele după lege si dreptu nu deobligă pe Ungaria si tierele coronei ei: totusi fiindu că greutatea loru ar apesa pe provinciile din colo de Laita ale Austriei, pe asiē numita Cislaitania — peste mesura, si fiindca interesulu nostru este, ca Austria se nu slabescă si se nu se scapete, ci se se sustienă si intărescă, pentru ca si ea se se sustienă si intărescă pe noi, adeca pe Ungaria, care e sinonima cu magiarismulu; asiē-dara e invederatu, că trebuie se li ajutămu nemtilor de din colo a portă acea sarcina. Si érasi, fiindu că ajutoriul nostru numai asiē li poate prinde bine, si numai asiē ii poate multiu-

ALBINA.

mi si ingagiá pe nemti ca se ni recunoscă si respecteze si ei drepturile nóstre constituționale si domni'a nostra momentana, daca densul ajutoriul nostru adeca, va fi celu pucinu de 36 si respetive de 33 milioane pe totu anulu: — deci este neaperatu de lipsa, este o „necessitate absolută“ ca ajutoriul nostru se a-junga acea suma de milioane pana la unu cruceri, macar că si domnii guvernamentalisti concedu, ba chiaru recunoscu, cumca acésta suma de milioane e forte grea si nici de catu calificata a usiurá cele grele dari de pana acum a le poporului.

De alta parte opositiunea pretinde, că acea suma de milioane intrece poterile Ungariei; mai departe că — partile din colo a le Austriei si regimulu loru intocma atatu de mare lipsa au de Ungaria, casí Ungari'a de ei, prin urmare că nu poate se fie interesulu loru si folosulu nostru, a luá asupra-ne o sarcina, carea totu mereu, dar nesmintitul ní-ar duce la ruina tiér'a si poporului. Prin urmare opositiunea cere, ca mai antau se calculámu bine: catu pote se contribuiéeca tiér'a fora a se ruiná? — cate sunt lipsele nóstre proprie? — apoi numai sum'a cata ní ar mai remané dupa acoperirea lipelor nóstre proprie, numai aceea se o oferim si se o dám pe totu anulu regimului din Viena ca subsidie la detoriile de statu. Ast'a e intelepsulu contra-propunerei lui Tisza.

In fine, Madárasz si cu stang'a estremă propune, ca Ungari'a se nu dece nice unu cruceri la detoriile de statu; pentru că aceleas'au contrasu nu numai contra legei, dar s'au si folositu contra autonomiei Ungariei si contra libertatii popórelor, si pentru că cine si-a datu banii imprumutu pentru astfelu de scopuri, nu merita de catu a si-i perde si pentru că este unu lucru nelogicu si nenormalu, ca popórele se plătesca de buna voia spesele facute intru subjugarea loru, etc. etc.

Destulu că din aceste pucine se vede, că pusetiunea regimului si a partidelui a trebuitu se fie forte grea; asiè veduriam alalta ieri pe dlu F. Deák, sufletulu aceliei partite, dupa multe vorbe góle, luandu-si refugiu — ca totu tiganulu in casu de nevoia, la juramentu, afirmandu pe omeni'a sa, pe Ddicul seu! — că elu tiene acésta lege de buna si folositoria. Cu totulu usiúra a fostu pusetiunea stangei, si mai usiúra inca a deputatorilor romani antaiu, pentru că impacatiunea nu se face si nu s'a facetu cu si si cu natuinea romana si nu intru interesulu nostru; a dou'a, pentru că din banii imprumutelor de statu chiaru romanii n'au avutu folosu nici de unu cruceri; a trei'a, pentru că chiaru si o crida de statu pe nimenea n'ar atinge si pagubí mai pucinu de catu pe romani, era tronului i-ar usiurá desvoltarea autoritateli sale in favórea tuturor popórelor; a patra, pentru că a buna séma nici unulu dintre deputatori romani nu va fi adusu cu sine mandatulu de a ingreui darile poporului, din contra eu sciu, că cei mai multi au promis solonelu alegatorilor cumca vor staru la usiurarea acelor; a cincea, pentru că mai multi oratori din drépt'a, anume si ministrul Eötvös a spus'o destulu de lamurit, cumca sarein'a acésta atatu de grea trebue neaperatu luata, pentru a ascurá prin tr'ensá domnirea magiarismului in tiéra, firesce peste romani, serbi, slovaci, ruténi etc. deci nice unu romanu cu sufletu si cu imina nu-i va dà in faci'a lumei adeverintia de paupertate morală si politica, contribuindu cu votulu seu la injugarea natuinei sale si ascurarea domniei altor' a peste noi; — asiè adeca cugetámu eu, dar m'am insielatu amaru, căci — cei pururea guvernamentali, ca se nu li dieu servili, remaseră si astadata impremitri contra veri-ce arguminte si respecte; atat'a numai, că la votarea acésta care se fece ieri, domineea intre 1 si 2 dupa médiadi, pare-mi-se pentru prim'a data numerulu deputatorilor nostri ce votara contra ministeriului paraliză pe alu celor' ce votara cu ministeriului.

Dintre 399 membri a-i casei reprezentative peste totu, votara ieri 229 pentru proiectul regimului, 110 contra, 60 lipsira; dintre romani votara pentru regim: Bohatielu, Balomiri, Ianoviciu, Maniu, Mihályi, Moldavanu, Papafalvi, Puscariu, si Tulbasiu; contra: patru Mocionescu, Babesiu, Vladu, Medanu, Deseanu, Simeon Papu, era Romanu si pronunciá votulu de ne'ncredere contra totu dualismulu. Ceia lalti deputati romani absentara.

Dupa premirca legei acesteia in principiu desbaterea si deciderea ei speciale e unu lucru secundariu; si pentru aceea nu credu că va fi de lipsa a mai vorbi de ea. —

Cu atata' asiu poté se incheiu, dar sciu

că va interesa pe o publicu a intielege: pana unde a ajunsu caus'a clubului naționalitatilor, de carele reportă unu domnu corespondinte in nrulu dn ieri alu Albinei.

Precatu sum eu informatu, caus'a acelui clubu stă destulu de bine. Fiindu că principiul de vietia alu lui este radicalu, firesce, că din capulu locului nu se poté acceptă, ca se fi elu primitu de toti numai de catu; si asiè candu audim, că elu si pana acum este ascuratul de unu numeru de d'ouedicii de membri, nu potemu de catu se ne bucurămu. Dar elu, desi deputatii nostri in decursulu septemanei trecute se mai adunara de vre o d'ouă ori, n'ajunse inca a se constituí, din caus'a, că se incérca mai antau cecei combinaționi intre toti deputatii nemagari in caus'a naționalitatilor strinsu luata. In acestu obiectu se va tiené si astadi dupa médiadi o conferinta generala la deputatulu P. Cernoviciu. Despre rezultatul si intr'o parte si alta, de securu se va reportă Albinei. —

Apropos! Credu că va interesa pe publicul Albinei a sei, cumca domnii deputati romani de confesiunea gr. cat. in mai multe conferinti adhoc, combinara si compusera unu memorandum catra ministeriu in caus'a metropoliei din Blasius cerendu adeca măsările necesare pentru neamenat'a imprimare a vacantelui scaunu metropolitanu prin alegero de dupa dreptulu si usulu de pana aci. Credu că chiar astadi vor fi subternutu amintitii deputatii membrandulu loru dominului ministru de culta. Se li poftim rezultatul fericie, din inima fratiésa! —

Restauratiunea municipiului din Hatiegul

Ni vine a crede că pana acu tóte comitatele si municipiile orasiene din patria se vor afflu organizate; Hatiegul numai, acestu orasieu de spiritu si colóre curatul romanescu, a-cesta capitala mica a intregului tianut din valea cea romantica alui Traianu, plina de vechile reminiscintie istorice a strabunilor nostri de glorioasa memoria; singuru numai Hatiegul, carele ostédia de multa dupa o organisare sistematizata a municipiului seu pe bas'a egalei indreptatiri, spre a scapă de o anomalie atatu de nefericita in carea s'a afflatu de vre o 3—4 ani incoce, se vede si simte a si asuprta chiar acu in ajunulu restauratiunei sale. Aflasemu si noi atat'a din soál'a ea amara a esperiintiei, că votorii nostri de reu seculari, priviți cu ochi inviosi la acestu orasieu, si că de li-an succede ar dori forte, se-i stramuto colórea cea curata romana, ma do ar poté se-i inec spiritulu celu ce contine in santuariul inimie salc simtiemete cele mai sublimi si mai nobile de natuinalitate, de desvoltare nationala; ba din simtomele ce ni se ivira totu-mereu de unu timpu incoce mai observasemu, că acestu orasieu parne si pe calca denunciarilor si a informatiunilor sinistre are a si descrisu cu colorii cei mai negri la locurile mai inalte. Cu tóte asta noi romanii in naivitatea nostra nu poteamu crede nici ne afflămu indreptatiti a speră că informatiunile acestea vor se traga dupa densele urmari atatu de daunose pentru noi la actulu organisare, ba credeam că inaltulu regimul chiar astadi candu ne afflămu intr'o situatiune politica atatu de delicata — ne va mangai si pre noi, lasandu-ne campu liberu spro a ne organisa dupa exemplulu altoru comitate si municipie, candu éta ce se vedi! In 3 septembrie a. c. ni se trimise in calitate de comisariu Gubernialu, Ladislau Szilvasi, proprietariu din Bretea romana, carele adunandu representanti'a opidana, no descopere intre altele, că pentru organisarea municipiului nostru — afara de instructiunea ministeriala emisa pentru organisarea celoralte municipie din patria, mai are o ordinatiune guberniala speciala, datata inca din 31 decembre 1866 sub nr. 20056, o ordinatiune nedrépta, si de catu carea mai aspra si mai apesatore nu ni putemus acceptă neci sub sistemulu celu greu alu absolutismului trecutu. Aceasta ordinatiune exceptionala numai pentru Hatiegul, preserie numerulu membrilor din cari e a se compune representanti'a opidana viitor, intr'unu modu atatu de neproporțiunat, in catu dupa ce e cunoscetu cineva ou populatiunea locala si cu cercustarile de aici, esaminandu apoi acea ordinatiune, canta se remana uimitu si infior tu. Iata dar ce contine acésta ordinatiune:

„Se se compuna — dice — pentru opidulu Hatiegul o representantia statutară din 30 de membri, si inca astfelu, ca din acesti 30 de membri luandu in justa consideratiune capacitatea si deosebitele clase ale poporatiune orasului, statutară din negotiatori, meserisi si e-

comoni, pe bas'a egalei indreptatiri naționali si confesionali sanctionata si prin lege „numai“ 10 insi se fie permanenti dintre locuitorii de legea greco-orientala, era ceia lalti 20 membri se se imparta intre cele latte trei confesiuni, dupa proportiunea improporțiuniei, bas'a contributiunei si capacitatei astfelui, ca din aceia 8 se fie rom. catolici, 8 greco-catolici si 4 reformati, ca asiè se se faca incatvazi destulu si egalei indreptatiri nationale si confesionali.“

Deci pentru ca se potemu fi inticlesi, pentru ca se vedenu incatu tinteadia mentionata ordinatiune guberniale a face destulu egalei indreptatiri nationali si confesionali — dupa cum se dice acolo — lasam ca se vorbesc aci cifrele.

No avandu la indemana alta conseriere statistica mai autentica, ne folosim aci de cunoșcuta Tabela statistica dupa numerarea oficiala din anul 1857 de care tabela s'a folosiu si dict'a transilvana din a 1863—64, credindu că nimenca nu va cutesză a afirmă, că d'ora acea s'ar fi lucratu in favórea romanilor, mai observandu că cifrele si de atunci in coa s'au potutu incatvazi schimbă numai in proportiunea egala, căci nascerea si moarte nu cunoscă nici diferintie nationale nici desbinari confesionale. Asiè dara dupa amintita conseriere statistica, in Hatiegul se afla urmatoreea proporțiune: gr. orientali 858, gr. catolici 368, rom: catolici 215, ev: reformati 69. —

Inse fiindu că aci e vorba despre compunerica unei reprezentante opidane, la care influentiile numai cei indreptatiti dupa art. XXIII de lege din a 1847/8, care lege si de altintrele pentru orasie duschide o pórta catu de mare si larga pentru tóte semintele din lume, pana candu in comitate pentru bietii tineri si cu multu mai stricta. —

Deci dupa cum se va vedé mai la vale, spre a se pregati operatulu necesariu pentru organisare, se facă conserierea alegatorilor indreptatiti in a 3 si 4 lunei curente, prin o comisiune alăsa si compusa din tóte confesiunile. In urm'a acestei conserieri se affara 287 alegatori, dintre cestia dupa nationalitatii: romani 234, era armoni, unguri, germani — toti la oalta 53, séu daca li mai place dupa confesiuni: gr. orientali 185, — greci catolici 49, romano-catolici 35, — ev. reformati 18. —

Acei poftimi spuncte-ne, in catu se face aci destulu egalei indreptatiri nationale si confesionale? s. c. 185 alegatori de religiunea gr. orientala se numere in comitetul representativu 10 membri, era 35 rom. catolici, dintre cari o parte sunt neposetiunati aci — se numere 8 membri et. etc. Deci éta cum cugeta ómenii de la locurile inalte a face destulu egalei indreptatiri nationale si confesionale! Ce era dara acu de facutu, de catu ea comitetul representativu adunatu in 3 septembrie a. c. sub presidiul Dlui Comisariu gubernialu Szilvasi se face propunerea pentru asternerea unei reprezentanti la inaltulu gubernu, respective la Es. Sa Dl. Comisariu regiu contele Pechi, spre a se revocă asta ordinatiune, cu care se face o exceptiune atatu de aspra eschisivu numai pentru Hatiegul, casí candu acestu municipiu, ori se vorbim mai la intielesu, casí candu hatiegani ar fi comisii Domnedieci scie ce crima de infidelitate. —

Reprezentatiunea se facă, dar in locu ca se afflă mangaiare, in locu ea inaltulu regimul se se fia informatu despre adeverintia stare a lucrului, ni se resolvă negativu din 22 octobre a. c. sub nr. 22.434 si asiè dispusetiunea exceptionala mentionata remane nestratutata. —

Deci comisariul gubernialu Szilvasi spune ca pentru incepera afaclarilor printr-o dualismu supremat'a asupra conlocutorilor de alte nationalitati, cugeta a si sositu tempulu se continua opulu celu gigantice alu magiarisarii tuturor nationalitatilor de sub coron'a lui Stefanu, incepuitu inca nainte de 1848; ca asiè se potă infinita „o Ungaria tare si mare“ cum o diceau in publicu nainte si in 1848, — o ideia ce numai pe ruinele natuinei romane s'ar potă realiză dupa conceptul loru, si numai pe multiamirea nationalitatilor dupa conceptul nostru. Ar trebui, ca fratii magari se si deschida ochii si se vedia, că natuinea romana acum e mai aproape de culmea gloriei sale, de catu de mormentu, si că o natuine, care s'a potutu sustiné in 18 secole, in contra atatoru invasiuni barbare, e capace de a trai si nu va peri in eternu cum a cantat o laureatul nostru poetu A. Muresianu:

„Facuramu in protocolu o observatiune in sensulu: „că comitetul representativu privesce cu adanca malnire si parere de reu asta mesura a inaltului regim, prin carea singurul numai pentru acestu municipiu se face o exceptiune generala emisa pentru organisarea tuturor municipiilor din patria si că asiè comitetul representativu numai in contra vointei si a convingerii sale pasiesce la actul organisarei. Dupa acésta se aléso comisiunea pentru conscrierea alegatorilor, despre carea amintiramai sus. Deci ce cale ni mai remane alta, de catu numai a ne mai adresă si catra dieta, ca asiè celu putinu se ni poftem salvă conștiinția curata, că am facutu totu ce ni-a statu in putintia; era de aci incolo nu ni-a mai remasă alta nimică, de catu a suferi cu statornică stocata si a speră de la Domnedieci, de la nisuintele nóstre si de la timpu indreptarea trebilor spre mai bine. — Nu ne affâmu competitinti, necei cutesză a dă sfaturi inaltului regim acutale, candu si asiè vedemus că pentru romani sunt rezervate in precumpenire numai necadurile si greutatile patriei, era de bunatatile ei se folosesc altii, ne oprim aci numai la cuvintele celui mai celebru patriotu si barbatu de statu Széchenyi, carele in opulu seu intitulat „Ilunia“ astfelui vorbiă odiniora: „Locuitorii Ungariei — dicea elu — sunt de mai multe limbi, de mai multe religiuni. Tolerantia inse- răsi toleranta nasce, si de acea regimul imperiului austriac intru inteleptiunea sa profunda nu poate face vre unu bine mai mare, de catu a nu partină pe nici una religiune spre a peseara altei religiuni.“ La care s'ar mai poate adauge in diu'a de astadi si acea, ca se nu parinseca pre nici una natuine spre apeseara altor natuinei.

Căci pana candu unii vor fi tractati ca fi de predilectiune, era altii condamnatii cu despriu, nici că se poate speră la prosperarea patrici comune, si cu atat'a mai putinu la impacarea si deslegarea norocușa a cestinii nationalitatilor, rea de o necesitate statu de imprezativa. Candu se va intemplă dura la noi organizație, candu se vor alege reprezentanti comunitati pe capta octroare; despre acésta nu avem pana astazi nici o incunoscintire positiva. Vom vedé!

Hatiegul, in 12 decembrie 1867.

Mai multi

Satu-Mare 12 dec. 1867.

Fiindu apesati sub regimile lui Bach si Schmerling, cu mare doru acceptam mai anteriori convocarea dietei Ungariei, sperandu dupa multele promisiuni ale fratilor magari, că luandu-se la desbatere cestinica nationalitatilor conlocutorie in acésta patria, se va deslega catu mai curundu spre multiamirea tuturor. Diet'a s'a conchiamatu spre bucuria nostra, credindu că a sositu temporu a se pune capetu suferintelor magari in asta privintia neci atunci n'au lipsit. Si pe langa tóte acestea nu scim cu ce si cau'sa, că deslegarea acestei cestinii, atatu de santa si atatu de importanta pentru Ungaria, se amena ad calendas graecas?

Mi se par (de nu me insciă ochii si urechile) că fratii nostri capetandu printr-o dualismu supremat'a asupra conlocutorilor de alte nationalitati, cugeta a si sositu tempulu se continua opulu celu gigantice alu magiarisarii tuturor nationalitatilor de sub coron'a lui Stefanu, incepuitu inca nainte de 1848; ca asiè se potă infinita „o Ungaria tare si mare“ cum o diceau in publicu nainte si in 1848, — o ideia ce numai pe ruinele natuinei romane s'ar potă realiză dupa conceptul loru, si numai pe multiamirea nationalitatilor dupa conceptul nostru. Ar trebui, ca fratii magari se si deschida ochii si se vedia, că natuinea romana acum e mai aproape de culmea gloriei sale, de catu de mormentu, si că o natuine, care s'a potutu sustiné in 18 secole, in contra atatoru invasiuni barbare, e capace de a trai si nu va peri in eternu cum a cantat o laureatul nostru poetu A. Muresianu:

Acum candu bratiu-ti ager in lume i cunosceti Tu bravule romane! mai credi, că esti pierdut?

Inse nu-ni e si nu-ni poate fi scopulu a demistră absurditatea acestei idei gigantice si nerealibile de magiarisarc, nutrita inca si parnă diu'a de adi de catra unii magari; ci numai voi desceré pe seurtu pasii cei facu magarii Satu-marei spre ajungerea acestui scopu.

Aici in Satu-mare sunt d'oue biserici de ritulu gr. cat. un'a in Minteu (asiè se numesc

partea a Satu-mareului) a rusilor, care e anesata diecesei Muncaciului, alt'a a romanilor, care se tiene de episcop'ia Gherlei. In primavera anului curint au medilocit magiariei de la tramsu, in numele romanilor, ce se afia la Minteu, la dieta o petitiune in cariseplang romanii, ca voiesce preotulu celu rusescu se iaca rus; de ora ce in biserica, canta si predica rusesce, si altele. — Dar se nu eugete nimene, ca scopulu amintitei petitiuni ar fi introducerea limbii romane in acea biserica, ai carei credinciosi intru adeveru la numeru sunt mai multi romani, si petitiunea cam in acestu intielesu a fostu facuta si comunicata romanilor, — nu, scopulu principalu i-a fostu ca prin amestecul puterii civile in afaceri bisericesti se li succeda a introduce limb'a magiara, prenum din urmatorele pre bine se poate precepe:

Inainte de ast'a cu döue lune cati va magari gr. catolici (asi si numescu pe sine) romani si rusi renegati, din indemnul si priu influenti'a magiarilor do aici, pe unii credinciosi a besericci romane din Satu-mare, prin totu felulu de medilöce depositarie, dobendinu-i de instrumente pentru scopulu loru, a inreputu a tiené conferintie peste conferintie, in tia dimine'a si in tote serbatorile, ei de catu loru, despre trebile bisericesti, alegendumuratori, inspectoru scolaru, cu unu evantu oficiali nuoi din partit'a gr. cat. magiara, fara ca costii oficiali bisericesti se fie fostu abdisu. Dupa ce astfel s'au organizatu, a tramsu depunsiune la D. protopopu localu Petru Branu, si toratorelu D. Mihai Nagy, ca cheile besericiei scóleloru si a cassei bisericesti se le predec in man'a loru, pentru ca (cum diceu ei) nu vor sa, ca de acum'a nainte se-i pôrte de nasu superioiri bisericesti in unu modu despoticu si ca-i faca daco-romani, ci de acum'a nainte si vor alege ei si popa si invetiatori. Amintiti DD. firesce nerecunoscendu adunarea loru de legalminte constituita, si conclusele ei de legale si denegatu implinirea aceloru dorintie seu pretensiuni.

Inse amintit'a partita, (alu careia caputate unulu cu numele V-owszki in provisoriu fostu oficialu, fecioru de popa rusescu, care neci de 10 ani n'a fostu in biserica romana, ci a emblatu totu in celo unguresci, asi in catu panu acum'a nime nu lu tiene de gr. cat.), n'a vîntu a-si pune planulu in cuiu, ci a recursu la magistratulu orasului compusu din magari, mai mare parte reformati, ca acestu corpu se indece despre trebile eclesiei romane. Plangeri loru se potu concentră in urmatorele: ca capii bisericesti voieseu a-i dacoromanis, penru ca in biserica romana canta, si totu in a doua septamana se tiene predica si romanesce! in scola romanesca invită pruncii si romanesce! (ast'a din urma cu dorere trebuie se constata nu e adeveru) si altele asemenea acestor'a.

Noi amu eugetatu, ca corpulu reprezentantiei opidane ii va indrumá pe magarii gr. catolici, de au plansori, se proceda pe calea competinte, si va avé mai multa precepere de acel magari nuoi, si nu se va mestecá in reb'a acésta; inse magistratulu in locu se faca, a tramsu comisiunc, care se véda, ca adeveratu este cumca in scólele elementarie romane invită copii a cetsi si romanesce, firesce copii romani? cu unu evantu a primitu subentulu seu pe desbinatii, ceea ce poate convinge pro ori cine ca V-ski nu lucra numai de capulu seu, ci e seu condusu seu amagitu de altii.

Acestea am aflatu de bine, a le dă publicati si pana candu se vor desvolta mai multu miscarile de acestu caracteru, a caror'a tendinta e invederata, voieseu turburare in beserică, in celu mai scumpu si mai tare paladiu alu naționalitatei noastre. Dar se li spunem contrariu nostri cari, voieseu se ni rapescă limb'a "li spunem, ca morti numai o dâmu." — Cu alta ocazie mai multe, decumva onorata redactiune va binevoi a le publica in multu prejutitul diuaru "Albina". (Vei si pururea primitu. Sentim o placere ca si DV'ostra vali desceptatu pentru a lupta cu totii contra tendintiei egemonisatorilor. Red.)

Nicolae Andridanu.

din Banatu, fara diferintia de confesiune si nationalitate, invitandu-i a participa la sus numita adunantia, carea ar si se puna bas'a unei "reuniuni invetatoresci banatiene", totu acelu comitetu promite a portá grige pentru provederea cu viptu si cortelu a celor de prin provincia, — pe langa depunerea tacsei de 2 fl. — si a face debuintiosele despusestiuni, pentru dispensarea de la prelegeri pe tempulu adunantiei docintilor ce dorescu a luá parte.

Cu mare sete am acceptatu se vedemu, ca parere si-vor dă autoritatile noastre scolare despre cestiuca acésta, daca nu pe calea publicitatii, dar celu pucinu prin cerculariele indatinate, ce ar avé se servesa si docintilor nostri de indreptari cum au a se portá facia cu provocarea colegilor magari (intielegem aici si prejidi, caror'a li place ca locutorii Banatului anesatu Ungariei se se numé ca pre sine "magari") pan'acum inse, — in catu ni este noa cunoscute, autoritatile noastre scolare, n'au facutu inca neci unu pasu.

Deci ni luaramu noi voi'a, a ni lamuris in catu conceptulu despre acea adunantia. Se vedemu dara care este scopulu ei?

Adeveratulu scopu *ar fi se fie* constituira unei "reuniuni invetatoresci banatiene"; inse in program'a pentru ordinea dilei, vedemu de totu altfelu de obiecte puse in frunte, asi:

Tem'a 1. Despre proportiunea seu relativa scólei catra ceia lalti faptorri ai educatiunei.

2. Despre reuniunile proiectate de d. ministru Eötvös, si insemnatarea loru.

3. Despre limb'a magiara in scoli cu alte limbi materne.

4. Despre pensionarea docintilor, a vedovelor si orfanilor acelora, si abié.

5. Despre reuniuni invetatoresci banatiene.

Asiada adunantia acésta n'are numai anumitul scopu a se consultá despre constituirea unei "reuniuni invetatoresci banatiene", precum se spunea la inceputulu apelului de catra comitetu, ci ea are si alte scopuri mai momentose de luat la pertraptare, dupa cum le si clasifica in program'a dilei, era scopulu celu adeverat e numai unu medilöce spre ajungerea celor laalte scopuri, aleca e numai bunic'a do lardu (clisa) in cursa. — Acum ce se atinge de tem'a 1. acea forméza introducea seu deschidera adunantiei, — a fostu dara de prisosu a o si pune in ordulu agendelor. — Dara in ce legatura stă constituirea reuniunei invetatoresci banatiene cu tem'a a dou'a, adeca cu reuniunile dlui ministru? seu — ce este si mai batatoriu la ochi — ce influintia are introducerea limbii magiara si in scólele noastre romanesce, la infinitarea acelui reuniuni? Ore se nu se poate infinita de felu reuniunea far de a-este döue conditiuni?! De ce dara tomai acese döue teme cari pre noi de felu nu ne interesaza, — occupa locul antaiu, pe candu cele ce ar fi se intereseze pre toti invetatorii, adeca: pensionarea si organisarea reuniunilor invetatoresci, sunt numai ca appendicile acestor a aruncate acolo. Deci scopulu principalu alu adunantiei nu va fi intru atata constituirea "reuniunei", catu mai vertosu: a capacitatii pre invetatorii — cari inca nu sunt asi de luminiati de a poté cunoscere si marturisi, ca noi toti suntemu "magari" si cari inca nu s'au convinsu ca for' de limb'a magiara nu potem traia — ca aceia de nu vor face alt'a, baremu se familiariseze si intre poporu ide'a dlui baronu Eötvös despre infinitarea reuniunilor cosmopolite, dar mai vertosu se vor opinti la acea adunantia unii filomagari, a asta calea cea mai ducatorie la scopu, cum s'ar poté introduce limb'a magiara si in scólele noastre romanesce, seu cu alte cuvinte: cum s'ar poté — cu timpul — aplică pe la scólele comunali romanesce, si preparandi magari, — cari sciindu "rumunesce" sunt apti a fi si dascali, precum sunt acum notari, jurati, judi cerc. protojudi v. comiti, si comiti supremi chiar si prin comitatele cu majoritate absoluta de romani.

Ce se atinge de tem'a 4 si 5 odata de pensionare si constituirea reuniunilor invetatoresci, dieu acelui si noa ni-ar place pe sem'a invetatorilor nostri, dar fiind ca referintiele scólei noastre catra beserică sunt de totu altele de catu cele ale catolicilor, cari din tote poterile lueră a-si desbină invetimentulu de beserică din cauza ca densii n'au sinode, ci atatu beserică catu si invetimentulu e numai in manile clerului loru, — si fiind ca la noi astfel de institutiuni numai sinodulu e competitente a face: deci aceste döue teme, — cari si altele n'ar poté fi de folosu si invetatorilor nostri,

le lasam cu totulu ne atinse, si ne intorcemu la celo döue d'antaiu.

Acum dara, daca scim ca scopulu principalu alu acelei adunantie este 1) propagand'a reuniunilor cosmopolite, si 2) introducerea limbii magiare si in scólele noastre elementari, atunci intrebămu: ce ar ave invetatorii nostri romani de a caută la acea adunantia? A primi acolo instruciuni, cum se capaceteze poporul pentru realizarea ideii dlui baronu Eötvös? Acele nu sunt pentru noi, avem noi reuniuni si ne vom mai constituui insine, avem si sinodele noastre, concéda numai dlui ministru acesta sinode in totu anulu regulatul a le tiené, si multiamindu-i de bunavointia lui vom tiené si noi de acel'a ce voiesce a se areta adeca: de adeveratulu voitoriu de cultivarea si naintare a poporului.

Séu döra vor lucră si invetatorii nostri pentru introducerea limbii magiare si prin scólele noastre populare? Ace'a inca nu credem ova plesni prin capulu vre unui invetatoriu romani; eaci prin ace'a nici mai multu nici mai putinu n'ar face, de catu ca insisi si subseriu sentinu'a din urma si osenditorie pentru popularitatea loru.

Deci ce au densii de cantatu acolo, unde niciun potu castigă, dar forte multu potu perde?

N'am fi ince in contra, daca din partea fisecc carui districtu scolaru din Banatu, s'ar trimitre celu mai aptu invetatoriu, si acela apotot la olalta se-si aléga una vorbitoriu, (bunăora cum fecera deputatii nostri romani la congresul ultimu din Carlovetiu,) carele se spuna indata la inceputulu adunantiei, ca invetatorii romani, nu de acel'a nu iau parte la acea adunantia, pentru ca döra ar fi impedeatii de cineva, seu pentru ca döra ar fi inimicii progressului, nu, ci pentru ca noi avem si sinodele nostru cu $\frac{2}{3}$ laici si $\frac{1}{3}$ cleru, si acele cu totulu corespundu lipseloru noastre. — Cam atat'a si alt'a nimica, si apoi numai de catu ar poté totu insulu intorná la ale sale.

Dar a participa asi-dicendu, cu totii, a-flam cu totulu for de scopu, seu dora si spredicarea noastră, pentru ca fiindu densii acolo ca membri constitutivi si acelui adunantie, totu de odata si sunt supusi decisiunilor ce le va aduce majoritatea adunantiei, — precum se intemplă ace'a si in dieta, — si asi lesne se poate intemplă a subseri ceva, ce döra mai tardiu ar fi numai o arma éra in contra nostra. —

Am fi dura de parerea ca invetatorii nostri se faca bine si se remana a casa in pace.

Checi'a Romana 1 dec. v. 1867.

Romanii dc'n Checi'a, conosciuti principiului naționalu au tienut o serbare pentru diu'a onomastica a Escentenici Sale Metropolitului nostru roman Andrei Baroni de Siuguna in diu'a santului Andrei celu antaiu chiamatu, adeca in 30 noemvre a. curintie.

Acésta Serbare a fostu in localitatea scolii la care romanii in numeru mare si frumosu au participatu fratiesce; dar dorere! eaci nu potu aminti si aceea ca s'a inaltiatu si in sânta biserica rogatiuni pentru pacienta, fericita si inde lung'a vietia a pré deminului nostru Arhiepiscopu, eaci fiindu-ne preutii toti serbi, ba mai lamurit dicendu cei mai mari contrari ai nostri, nu numai ca nu-i interesdă caus'a nostra, ci ne'ncetatu invidiedia zelulu celu naționalu alu romanilor, inse speram ca va sosi tempulu candu ne vom poté odata scapă de asi pastori sufletesci si nu vom mai fi siliti a nutri din sudoreea fetii noastre astfelui de omeni nemultamitori causei romanesce.

Totu in diu'a acésta se consultara romanii si despre aceea, ca, sosisindu ultim'a decisiune ministeriala in cauza despartirii, cum si in ce modu se desdaunedie densii competitint'a serbiloru, unanim s'au declaratu ca pamentul acel'a care si pana acum a fostu destinat si menit pre séma santei biserici din partea romanilor si anume 120 de lantie, si de aci nainte pre atati ani-se se pemnoredie la vre o banca, catu va pofti capitalulu pentru competitint'a serbiloru, ca asi se ni potem odata mantu din putrediu vietia nostra bisericeasca, si sedobandim aceste odore care sunt pretiuite mai presus de tote, adeca; santa biserica si sedala, fara de care naținea nostra n'ar poté inflori si prospera.

G. Gataiantiu.

Romania.

Pentru infinitiarea sectiunii romane la espoziunea universale din Paris, s'a prevedutu in bugetul ministerial pe anul trecut si celu curentu sum'a de 1,200,000 lei.

Din acesta suma dupa cererile formale ale dlui Odobescu, comisariu generale alu espoziunii, s'au respunsu pana acum sum'a de 1,170.081, par. 38 si anume:

Pentru personalu, misiuni si alte, lei	696,489 20
Pentru cumpărătorea de obiecte, lei	169,035 32
Pentru pregatirea localului, lei	252,160 —
Pentru transportulu objecelor, lei	52,396 26
Totalu, lei	1.170,081 38

D. Odobescu, prin telegramele ce a inaintat ministeriului, a arestatu ca espoziunii romane i s'a acordat 3 medalie de aur, 7 de argintu si 41 de bronzu. „Romanulu.”

„Pres'a" cea nemtiesca de mercuri inca reunește ca rezultatul espusestiuni a fostu pentru Romanii mai favorabile de catu cum presupuneau cei ce priviau la industria din tiéra si si facau putine sperantie.

Economia.

Tergulu de Viena.

Pretiurile negoțiilor sunt:

centenariulu (marge, magie)

Bumbacul Egiptianu	75 fl.	95 fl.
" Nordamer. middl.	53	57.50
" Greceseu	50	55 "
" Levantinu I.	40	48 "
" Persianu	35	40 "
" Ostind. Dhol. fair	45	"
" midd. midd.	45	"

Canep'a de Apatin	20	22.50
" Ital'a, curatite faine	62	82 fl.
" , midlocia	46	58 "
" , Poloni'a naturala	19	21
" , curatita	24.75	31

Inulu natural de Polonia	20.50	23.25
" Moravia natural	28.50	38 "

Mierea de Ungaria naturala	21	22
" Banatu alba	—	—
" Ungaria galbena	21.50	22 "

Sementi'a de trifoiu din Stiria de cent.	cea rosia curatita	27	28

<tbl_r cells="4" ix

Romani'a	58	—	60
„ 6ie din Banatu, cea comuna, grăsa	53	—	54
„ 6ie din Banatu tigai'a	65	—	70
„ vîra din Besarabi'a	52	—	
Unsoreea de porc	38	—	39
Slanin'a afumata (loco)	39	—	40
Cer'a din Banatu si din Ungari'a, cea galbena	125	—	128
„ cea nalbita	150	—	160
Prunele uscate, din 1865	14.50	—	17
Zaharulu Raffinade	31.50	—	32
„ Melis	30	—	31
„ Lompen	29.50	—	30.25
Granulu din Banatu	89	—	metul 7
Ordiulu	71	,	3.70
Ovesulu din Ungar.	44	,	— 2.5
Seulu de 6ie din Romania	—	—	
Coltiani (Knopern) I. din 1866	00.00	00.00	
„ II. „	1866	00.00	00.00
Dirdie (Trentie) Unguresci, albe	00.00	00.00	
„ jumetate albe	0.00	10.00	
„ obele	—	0.00	0.00
„ ordinare	—	0.00	0.00

Temisiôr'a, 13 diec. 1867.

(Reportul de septembra a Loidului din Temisiôr'a.) In septembra trecuta fu putin negocia pe cum in detail asi si in partite, din cauza ca fiindu drumurile tare stricte s'au adus tare putine bucate la piata, asemenea si pentru impiedecarile ce se facu negociaii cu grâu prin speditiunea manca a calci ferate.

Se vindu o partita de grâu 80/89 % cu 6 fl. Usuare 89% % cu fl. 5.20, 86/89% % cu 5.60—5.70.

Notam preturiile d'antaiu, fiindu tare putine bucate la piata:

Grâu, 83/89% % fl. 5.00—5.50; 86/89% % cu fl. 5.45—5.50; 88/89% % fl. 5.70—5.80. — Secara 78/80 % cu fl. 3.65 3.75 cr.; — Ordiulu 66/70 % cu 2.50—2.60 — Ovesulu 44 % 10% cu fl. 1.65—1.70. — Cucurudiulu de frunte cu fl. 2.60—2.70.

VARIETATI.

= Bibliografia. Literatur'a nostra se inavut in anulu acesta cu doé manuari de relegiune, unulu pentru clas'a prima, era altulu pentru clas'a a doa gimnasiala. — Autorulu acestorui carti de scola este rev. p. Constantin Andrieviciu, catichetu la gimnasiulu gr. or. national din Sucava in Bucovina. Manuariulu pentru clas'a prima, dupa o introducere corespondentorie despre relegiune in genere, cuprinde doé parti principale si anume in oea de antaiu e espusa investiatur'a despre credintia, era in a do'a investiatur'a despre moral'a crestina. Atatu impartirea materialului, catu si desfasiurarea corespunde recerintielor tineretului respectiv de scola, totu asi si stilulu e curat si tiesutu dupa proprietatile limbii nostru romane. Nu se poate nega, ca cuprinsulu acestorui carti de 167 de pagine e cam intinsu pentru investiatur'a din clas'a prima gimnasiala, dara nefindu investiatur'a relegiunarie unu obiectu al memoriei ci alu inimiei, presupunem, ca p. caticheti vor intielege a inlesni si a fructifică acestu ramu de investiatura dupa mesur'a capacitatii elevilor loru. — Manuariulu alu doile cuprinde in sine istoria testamentului vechiu. Din materialulu bibliicu alu t. v. astfel in acestu manuari enarate in firu cronologicu evenimentele mai insemnate, inse nu secu, ci in unu modu corespondentoriu conceptelor si sentimentelor investiutorilor, pentru cari e menitu. Asta carte se recomenda in privint'a stilului inca mai bine de catu cea de antaiu si intre altele un'a, carea ni face placere speciala este, ca narratiunile biblice sunt tiesute cu aplicatiuni morale si direse cu alusuni la vieti'a practica. Recomandamara daru cu bucurie aste doé carti de scola on. publicu national si, felicitandu pre autore, insemnàmu, ca ceca ce mai avemu de dorit este, ca cum mai curendu se ne dea ansa, de a registrá in colonele „Albincii" vre unu nou prodomptu literariu. Asisdere dorim se vedem si pre alti dd. profesori romani dandu-si silint'a a tipari studiele ca se nu fie siliti a dicta neincetatu in catu se se consume totu timpulu ce ar fi se se intrebuinteze

pentru splicatiune. Acu avemu gimnasi si alte scoli multisiore la numeru din coci si din colo de Carpati, si se scot spesele tipariului. Titlu nnniteloru doue carti e: „Manuari pentru investiatur'a istoriei testamentului celui vechiu, compus spre folosulu investiaceilor drept credinciosi ai clasei a doua gimnasiiale, de Constantiu Andrieviciu catichetu la gimnasiulu gr. or. din Sucava. Costa in brosura 60 cr. noi. Vien'a, la c. r. editiune decartii scolasticu. 1867." Cea lalta: „Manuari pentru investiatur'a religiunaria a besericiei drept credinciose a resaritului compus spre folosulu investiaceilor clasei antaie gimnasiiale" etc. casf la cea lalta, numai pretiului nu lu scim, dar fiindu mai mica presupunem ca nu va fi mai scumpa.

= Timbrulu. Din partea ministeriului ungurescu de interne s'a tramsu unu cerculariu catra totu municipiile cu provocarea ca se observe cu rigurozitate ordinatiunile in privint'a timbrului. Totodata erariulu si-reserva revisiunea manipulatiunei.

= Unu romanu de vre-o 23 de ani din Porcesci a puscatu in nopte din 28 spre 29 octobre a. c. unu ursu de o marime strordinaria si de o frumsetia rara. Venatulu acesta pre catu ni se spune fu nevoluntariu, caci ursulu se investiase la vitele puscatorului. Deci elu se determina si se curat de acestu ospe atatu de „scumpu" si veri doi glonti in o pusca simpla si candu i veni bine (in distanta de 10 pasi) lu ochi si lu culea pre nenea ursulu la pamantu. In corpulu ursului s'a mai aflat si 7 glonti, cine scie din ce tempuri, retaciti prin carne. Greutatea ursului impuscatu e 670 punti; untur'a si grăsimea singura se dice ca cantares-

ce 113 punti. Dupa semne era de 29 ani de betranu. Pelea ursului cea negra si frumosa e de 7 urme si 3 policari. Pelea si capulu le-au cumparatu bar. Bruckenthal din Sabiu.

Tel. Rom.

= Suntemu in placut'a pusestiune a aduce la cunoscinta onoratului publicu cetitoriu cumea tenerimea romana studiosa din gimnasiulu Sarvasianu — desi cam mica la numeru — inca in lun'a lui Septembre a formatu o societate de lectura, carea pana in prezinte surge in cea mai viua activitate amesuratru fragedelor nôstre puteri spirituali. Statutele societatii sunt intarite de catra onor. corp profesorescu. Membrii oficiali ai societatii sunt: Gerasimu Serbu stud. VIII. preside; Ione Suciu stud. VII cl. notariu; Dionisiu Popoviciu stud. VII cl. casariu si Demetru Magdu stud. VI cl. bibliotecariu. Totu din invoirea on. corp profesorescu spre inaintarea si celor din gimnasiulu inferioru: propune Gerasimu Serbu stud. VIII. cl. gramatica romana si anume de doue ori pe septembra. — Ione Suciu, m. p. notar. cor.

= Guvernulu imperiului Rusiei a insarcinatu pe D. Aginte si consule generale alu Rusiei, acreditatu pe langa curtea A. Sale Carolu I spre a 'nchei cu guvernulu nostru o conventiune postale. Constatamou cea mai deplina bucuria acestu actu prin care guvernulu imperiului Rusiei arata si buna-vointia pentru Roman'a si intielegere politica. Cu aceasta ocazie presintam omagiele nostre d-lui aginte si consule generale alu Austriei. (Romanulu de la 26 nov. v.)

Concursu
se deschide pentru statiunea investitoresa V.

Selișce (in protopopiatulu Beiușului). Salu ilu anualu este de 80 fl. v. a. 8 cubule de bucate si 6 orgi de lemn. Doritorii d'au ocupat postu au se instrueze recursele loru cu documentele necesare si adresandu-le ven. consistoriu Aradu se le prede subscrисului in restimpu de patru septemane de la publicare prima a concursului in acesta foia.

Beiușiu 1 decembre v. 1867.

Giorgiu Vasilieviciu, m. protop. gr. or. alu Beiușului (1—3) inspector scolelor tinentul

Concursu.

Pentru statiunile investitoresci in Comune Ciuciui, si Aciuva — Cottulu Zarand — se scrie Concursu pana la 29 decembrie, in c. cu care suntu impreunate urmatorele emoluminte, si adeca cu cea din Ciuciui 200 fl. v. cor. telu liberu, si 5 orgi de lemn;

Cu cea din Aciuva era 200 fl. v. a. cor. telu liberu, si orgi de lemn;

Doritorii de a ocupă aceste statiuni sunt avizati recursurile loru instruite cu documentele cerute, si adresate catra P. O. Consistoriu din Aradu pana la terminulu presifit la măsura substerne a la Buteni.

Ioane Munteanu m/p., protopres. g. or. alu Butenilor int. adm. protopres. si insp. de scol. [2—3] a Halmagiu.

105—867.

Concursu.

Pentru definitiva deplinire a statiunii investitoresci din Poieni de jos, in protopresiteratulu Meziadului, cottulu Bihor, cu care suntu impreunate urmatorele emoluminte: 84 fl. v. a. 7 cubule de grâu, 5 de curudiu, 4 cubule de grâu pentru cantoratu, cubulu fasola, 190 portiuni de fenu, 190 fuiori 13 % lumini, 12 stangeni de lemn, pe galacestea cortelu liberu si gradina.

Doritorii de a ocupă acesta statiune investitorasca, voru ave recursurile loru cu documentele necesare, in decursu de 4 septembra de la prim'a publicatiune P. V. consistoriu Aradu adresate a le transpune subscrисului in Baitia.

Baitia, (Rézbanya) 25 nov. 7 diec. 1867.

Petru Sabo, protopresiteru alu Meziadului [3—3] inspeot. distr. de scol.

Cursurile din 17 diec. 1867 n. ser'a.

(dupa arctare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de statu:		
Cele cu 5% in val. austri...	52.40	52.60
" contributioinali...	57.20	57.40
" noue in argint...	88.50	89.30
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)...	78.75	79.10
Cele nationali ou 5% (jan.)...	65.30	65.50
" metalice cu 5%...	65.85	66.00
" maiu-nov...	57.60	57.80
" 4½% ...	49.25	49.75
" 4% ...	44.00	44.50
" 3% ...	33.00	33.00
Efepte de loteria:		
Sortile de stat din 1864...	75.30	75.50
" 1860/1, in cele intregi...	82.00	82.30
" ¼ separate...	90.75	91.00
" 4% din 1854...	74.50	74.75
" din 1859, ¼...	149.00	149.50
" banci de credit...	128.50	128.50
" societ. vapor. dunare cu 4%...	86.00	87.00
" imprun. princip. Esterhazy à 40 fl. ...	115.00	115.00
" Salm...	31.00	31.00
" cont. Palffy...	24.25	24.75
" princ. Clary...	26.00	26.50
" cont. St. Genois...	25.00	25.50
" princ. Windischgrätz à 20...	16.50	17.50
" cont. Waldstein...	20.75	21.25
" Keglevich...	14.50	15.00
Obligatiuni deasarcinatore de pamant:		
Cele din Ungaria...	69.75	70.25
" Banatul tem...	69.50	70.00
" Bucovina...	68.50	68.25
" Transilvania...	63.50	64.25
Actiuni:		
A banci nationali...	677.00	679.00
" de credet...	184.80	185.00
" socont...	615.00	618.00
" anglo-austriace...	100.50	111.00
A societati vapor. dunar...	482.00	484.00
" Lloydului...	188.00	190.00
A drumului ferat de nord...	169.00	170.00
" " stat...	241.80	242.00
" " apus (Elisabeth)...	140.00	141.50
" " sud...	171.50	171.75
" " langa Tisa...	147.00	147.50
" " Lemberg-Czernowitz...	168.25	168.75
Bani:		
Galbenii imperiale...	5.72	5.72
Napoleond'ori...	9.68	9.68
Friedrichsd'ori...	10.10	10.10
Sovereni engl...	12.10	12.10
Imperialii russesci...	9.95	10.10
Argintului...	119.00	119.25

Crescerea perului,

suntu: Preparatele de unsu perulu, de Vil. Abt, in Viena,
privilegiate de Majestatea Sa c. reg. apostolica.

Scrisori de recunoscinta: Domnulul Vilhelm Abt la Viena! sum fericit prin eminentu a pomadei de unsu perulu facuta de dta, si te rogur urgente se-mi trimitti pe posta 2 laditie cate cu 60 cr. Primesce inca odata multiamirea mea pre cordiala pentru inventatiunea domnilor ea pre pregatita pentru omenimile patimitoria, si ingaduescu de odata se dai publicatei aceste sile pentru ca cu timpul se pera din limba evantului „capu plesingu". Cu profundi stima Iosif Zimmermann in Karlshad.

Estrau din „Foi'a periodica pentru midicin'a forensa, cur'a publica si legelatiunea medicala" de datu Viena, 6 augustu 1867:

Preparatele de unsu perulu facute de Dlu Abt pe dle merge se bucura de imbratisare mai mare din partea publicului, de ora-ce resultatele ce se castiga prin ele in privint'a crescerei si conservaril perului sunt intradereveru supradintatorie. Deci recomandam cu caldura acestu preparatu curat si estion tuturora ce doreste se si-conserve perulu.

Astăzii de acestea preparatele lui Abt pentru unsu perulu, spre conservarea si crescerea lui, sunt bine recomandate inca prin mai multe de catu 1000 de pistole, — cari in originalu stau fie cui la dispusiune — precum si de capacitatate cele d'antafu in medicina, din Europa, si prin urmare ori care alta premiare e supraflua.

Preturiile in detailu:

1 Flacon (sticla) de oleu filtrat de unsu perulu cu ori fara parfum